SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1861. **Zondag 8 September** **No. 36.**

PARAMARIBO, den 7 September 1861.

Aan de afwezigheid van Z. M. Stoomschip *Appeldoorn*, wordt het toegeschreven dat de gewone salutschoten ter gelegenheid der verjaring van Z. K. H. den Prins van Oranje, Kroonprins, *niet* gevallen zijn. — De overige gebruikelijke eerbewijzen zijn echter in acht genomen en zijn wijders de onderofficieren en manschappen van het garnizoen op onthaald.

Die dag is in het fort met gepaste vermaken doorgebragt.

De Commissie naar de *Marowijne* waarvan wij in onze uitgave van Woensdag gewag maakten heeft reeds den 4 dezer des namiddags te *half vijf* ure hare reis kunnen aanvangen.

Dingsdag namiddag jl. omstreeks *drie* uren is alhier het sein gegeven dat Z. M. Stoomschip *Djambi* behoorende tot het in de West Indische wateren kruisende eskader, bij *Braamspunt* ten anker was gekomen, om, gelijk vooraf bepaald was, de bemanning van de afgekeurde oorlogschooner *de Adder* af te halen. De *Appeldoorn* heeft bedoelde equipage, spoedig daarop naar de *Djambi* overgebragt.

Men schrijft uit Parijs:

Sedert vele jaren wordt reeds naar eene oplossing van het Romeinsche vraagstuk gezocht: zie hier twee oplossingen, die nu worden voorgesteld. Het pausdom op Sardinie en het pausdom te Venetie: zoo zijn de oplossingen geformuleerd, waarmede de diplomatieke kringen zich bezig houden. Volgens het eerste plan zou Sardinie, dat aan den paus zijne staten ontnomen heeft en hem zijne laatste provincie en zijne hoofdstad ook nog ontnemen wil, het eiland Sardinie als schadevergoeding aanbieden, welk eiland de paus in volle souvereiniteit zou bezitten. Gij weet overigens, dat de heer Piétri, onlangs op Sardinie geweest, naar men beweert, onderzoek moest doen naar de stoffelijke hulpbronnen van het eiland. Ik kan u evenwel niet verzekeren dat Frankrijk zich wil belasten met het voorstellen der regeling aan den Heiligen Stoel; doch als stellig kan ik u mededeelen, dat deze aangelegenheid reeds ernstig is en nog wordt behandeld. In alle geval heeft zij meer kans van slagen dan de combinatie, volgens welke Venetie aan den paus tot zetel zou worden aangewezen. Oostenrijk toch zal de liefde tot den paus niet zoo ver drijven om hem de stad af te staan die de koningin der Adriatische zee is. Desniettemin zijn de ligging van Venetie, afgezonderd van het vasteland, en de enge grenzen dier stad, welke de uitbreiding van het wereldlijk gezag zouden beperken, als bij uitstek gunstige voordeelen te beschouwen om het pausschap daar te vestigen. Van deze twee oplossingen is de laatste de oudste; doch de eerste is voorzeker verkieslijk en bovendien wettiger in hare toepassing, omdat de „koning van Italie" slechts aan den paus zou teruggeven wat de „koning van Sardinie" hem heeft weggenomen. Daarenboven zou zij nog het voordeel hebben de voorstanders van 's pausen wereldlijk gezag tevreden te stellen. Ofschoon wij ons het gewigt aan de ontworpen schikkingen niet al te groot moeten voorstellen, behooren wij er onze aandacht op gevestigd te houden; zelfs kan ik u verzekeren dat binnen kort gebeurtenissen zullen voorvallen, allezins geschikt om de oplossing der romeinsche kwestie te verhaasten."

Wij hebben reeds vroeger beknoptelijk gewag gemaakt van de boodschap van President Lincoln der Noord Amerikaansche Unie d.d. 4 Julij jl. — Omtrent dit thans zoo gewigtig staatsstuk, kunnen wij onzen lezers nog het volgende mede deelen:

De President zegt daarin o. a.

„Het zou oppervlakkig kunnen schijnen, alsof het weinig verschil maakt, of men de beweging der Zuidelijke staten afval dan wel rebellie noemt. De aanleggers dier beweging maken daarin evenwel een duidelijk onderscheid. Aanvankelijk wisten zij ook wel, dat zij hunne verraderlijke handelwijze nooit tot een zekeren graad van grootheid zouden kunnen opvoeren, door haar te bestempelen met een naam die gelijk staat met eene verklaring van schending der wet. Zij wisten dat het volk zooveel moreel inzigt, zooveel trots in de verdediging der geschiedenis en van het gemeenschappelijk vaderland bezat, als eenige andere beschaafde en vaderlandslievende natie. Zij begrepen, dat zij niet regtstreeks op deze edele krachtige gevoelens konden aanvallen. Daarom begonnen zij op eene arglistige wijze den volksgeest van het goede spoor te brengen. Zij hebben een vernuftig sophisme uitgedacht, hetwelk, eenmaal ingang gevonden hebbende, werd gevolgd door zuiver logische handelingen, te midden van alle incidenten die in het leven waren geroepen om de geheele vernietiging der Unie tot stand te stand brengen. Dit sophisme ligt hierin, dat iedere staat der Unie zich, in overeenstemming met de constitutie des lands, — derhalve wettig en ongestoord, — van de Unie kan afscheiden, zonder de toestemming der gezamenlijke staten of van een enkelen staat.

„Dat sophisme is grootendeels, misschien wel geheel, een uitvloeisel van het denkbeeld dat eene geheiligde alvermogende supprematie toekomt aan één staat en dus aan iederen staat onzer Unie. Doch onze staten hebben geene meerdere en ook geene mindere magt, dan die hun door de constitutie in de Unie is toegekend; geen hunner is ooit buiten de Unie eigenlijk een staat geweest. De primitive staten, waren zelfs reeds vereenigd eer zij zich los maakten van de koloniale Britsche afhankelijkheid, terwijl de nieuwere staten na zich aan een afhankelijken toestand te hebben ontworsteld, zich regtstreeks bij dien bond hebben aangesloten. Alleen Texas maakte daarop eene uitzondering, maar Texas is in zijne tijdelijke afhankelijkheid ook nooit als staat erkend."

Na eene korte uitweiding omtrent dit punt, spreekt de president over de benaming van *souvereiniteit* der staten, een woord, dat," gelijk hij zegt, „in de nationale constitutie en naar hij meent, ook in geene der staatsconstitutien voorkomt." Hij haalt dit aan om nader te doen uitkomen, dat de staten hunne positie in de Unie, maar ook geene andere wettige positie hebben en dat hunne afscheiding dus alleen in strijd met de wet en door eene revolutie kan geschieden.

Hij treedt vervolgens in een uitvoerig vertoog, waarin hij zijne beginselen op dat punt, om zoo te spreken, nader ontleedt en komt daarna langs eene geleidelijke orde van denkbeelden tot een financieel punt. „Een gedeelte der tegenwoordige schuld," zegt hij, „is aangegaan tot betaling der oude schulden van Texas. Zal het nu regtvaardig zijn wanneer die staat zich afscheidt en zelf niets daarvan betaalt? Bovendien, wanneer één staat zich kan afscheiden, dan kan ieder andere staat dat ook doen en wanneer zij allen eens verkozen tot eene afscheiding over te gaan, zou er geen een overblijven om de schulden te betalen. Zou dat nu ten aanzien der schuldeischers regtvaardig gehandeld zijn? Als wij zulk eene leer wilden aannemen en de afgescheidene staten rustig hun gang laten gaan, dan is het niet vooruit te zien wat wij zullen moeten doen in het geval, dat ook anderen dat voorbeeld wilden volgen, of op grond van welke termen wij van hen de belofte zouden eischen van bij ons te blijven."

Ook omtrent dit punt treedt de president in eene nadere beschouwing, waarbij hij in den loop zijner idéen, als ongemerkt overgaat tot eene voorstelling van de grenzen der vrijheid bij de uitdrukking van den volkswil, die zich in de zuidelijke staten voor de afscheiding heeft verklaard. Hij gelooft niet dat de aldaar verkregen resultaten werkelijk zijn wat de bevolkingen bij het uitspreken van haren wil bedoelden en verlangden, en hij komt daarna tot de conclusie, dat ook het beginsel der *gelijkheid* door het voorloopig bewind der zuidelijke staten eigenlijk op zijde is geschoven. Hij toont vervolgens aan dat het gouvernement der Unie zich ten doel stelt, de Unie te behouden en welke redenen hij heeft om te vertrouwen dat de massa des volks dat doel begrijpt en op prijs stelt. Wel verklaarde hij, dat de uitvoerende magt het betreurt ter verwezenlijking van dit doel haar toevlugt te moeten nemen tot oorlog, maar „er bleef" zegt hij, „niets anders over dan dien pligt te vervullen, of het bestaan van het gouvernement vernietigd te zien." Daarop doet hij ten slotte een beroep op de natie en eindigt met de opwekking om, zonder slinksche handelingen, met vertrouwen op de Voorzienigheid, onbevreesd op den goeden weg voort te gaan.

In het rapport van den secretaris voor de financien, dat bij de boodschap van den president gevoegd is, wordt gezegd dat het noodig zal zijn, 320,000,000 doll. bijeen te brengen, waarvan 80,000,000 doll. door middel van nieuwe belastingen, en 240,000,000 doll. door leeningen verkregen zal moeten worden. De secretaris stelt o. a. voor, een inkomend regt van $2\frac{1}{2}$ cent per pond op bruine, van 3 cents op gekleide en 4 cents op geraffineerde suiker; van 5 cents per pond op koffij; van 15 cents op zwarte en van 20 cents op groene thee. Verder stelt hij voor het regt van eenige niet zwaar belaste artikelen te verhoogen. Overigens raadt hij ook aan, eene belasting te leggen op een aantal artikelen van weelde, alsmede om den eigendom der separatisten te confiskeren. Wat de leeningen aangaat, beveelt de secretaris een nationale leening van niet minder dan 100,000,000 doll. aan, in den vorm van schatkistbilletten, een rente van $7\frac{3}{10}$ pCt. dragende en aflosbaar na verloop van drie jaren.

Uit het rapport van den secretaris voor oorlog blijkt o. a. dat thans niet minder dan 225,000 man in het veld zijn, terwijl de regering in het geheel over 310,000 man kan beschikken.

De senaat der Unie heeft zich tot nu toe alles behalve karig betoond. Terwijl toch de president 400 millioen dollars en 400,000 man vroeg, heeft de senaat 500 millioen dollars toegestaan en voorts het cijfer der manschappen ook met een vierde vermeerderd.

Het huis van afgevaardigden heeft zijne goedkeuring verleend, tot het sluiten eener leening van 250 millioen.

Door het congres is eene resolutie aangenomen, waarbij de overlegging gevraagd wordt van de met Spanje gewisselde correspondentie betreffende de inlijving van St. Domingo.

De commissie van onderstand voor de noodlijdenden ten gevolge van den hongersnood in Britsch Indië, heeft, na het sluiten der inschrijving lijsten, op het Mansion-house te Londen hare laatste zitting gehouden. De ingekomen bijdragen beloopen £ 110,293, afgescheiden van de bijdragen van Liverpool, Edinburg, Glasgow, Dublin enz., te zamen ongeveer £ 40,000. Bij die gelegenheid werden officiële rapporten van lord Canning voorgelezen, waaruit blijkt hoe groot de ellende in Indië is geweest en tevens hoeveel jammer door de tijdige hulp uit Engeland is verzacht. Alleen in de districten Meerut, Agra en Rohilcunde werden gedurende de maanden Februarij, Maart en April 2,508,173 noodlijdenden, dus gemiddeld 23,129 daags, door de algemeene liefdadigheid gevoed. Desniettemin is het aantal dergenen die ten gevolge van gebrek zijn omgekomen, zeer groot.

Eene Engelsche correspondentie bevat het onderstaande:

In de zitting van het Lagerhuis is de behandeling der begrooting van staatsuitgaven voortgezet, en aan het gouvernement onder anderen eene som van 36,000 pond sterling bewilligd voor het maken van een telegraaflijn tusschen Malta en Alexandrië, ter bespoediging van het verkeer tusschen Engeland en Indië. Bij deze gelegenheid deelde lord Palmerston mede, dat het turksche gouvernement bezig was eene telegraaflijn van Brussa langs den Eufraat tot Bassora aan te leggen, waardoor, naar hij hoopte, gelegenheid tot telegrafische gemeenschap tusschen Engeland en Indië zou ontstaan. Uit eene mededeeling van den kanselier der schatkist bleek verder, dat de door eene engelsche maatschappij in de Roode zee aangelegde telegraaflinie, welke aanvanklijk een korten tijd dienst heeft gedaan, sedert steeds in onbruikbaren staat is en er weinig grond bestaat om te hopen dat zij ooit weder bruikbaar zal worden.

In den verderen loop der beraadslaging vestigde een der leden de aandacht op den voor Engeland ongunstigen staat van den handel in guano. Hij zeide dat de regering

van Peru, welke zich den geheelen uitvoer van dat artikel had toegeëigend, niet slechts den prijs onmatig hoog hield, maar ook de Engelschen 8 pond 5 shilling per ton meer dan de Noord-Amerikanen deed betalen. Hij vroeg verder, of het gouvernement eenig geloof hechtte aan het gerucht dat de regering van Peru tot het besluit was gekomen om den guano-handel voor iedereen open te stellen. Deze vraag werd door lord John Russell ontkennend beantwoord, er was integendeel bij het gouvernement berigt ontvangen, dat de regering van Peru besloten had den uitvoer van guano op nieuw te verpachten, dewijl het vroeger gesloten pachtkontrakt was vervallen. De minister voegde er bij, dat de regering van Peru van wege het britsche gouvernement uitgenoodigd was, den prijs van den guano niet boven een zeker bedrag te stellen en voor alle natiën gelijk te maken.

Voorts werd in genoemd Huis eene scherpe woordenwisseling gevoerd over het al of niet toelaten van in Britsch Indië geboren jongelieden tot staatsbeambten. Een der leden, kolonel Sykes, stelde voor, dat het Huis verklaren zou dat bedoelde personen naar alle staatsbetrekkingen, voor welk een voorafgaand examen gevorderd wordt, mogen mededingen, en dat de weigering der bewindslieden om zekere in Indië geboren jongelieden, welke hier te lande aan eene hoogeschool den doktoralen graad verkregen hebben, toe te laten tot het onlangs gehouden examen voor de betrekking van geneesheer bij het indische leger, onwettig en onstaatkundig geweest is. Van den kant der bewindslieden is deze weigering, en in het algemeen het aangenomen stelsel om aan geene indische inboorlingen staats-ambten op te dragen, verdedigd, voornamelijk op grond, dat die personen, wegens hun physiek gestel, niet geschikt zijn om in alle oorden der wereld, zoo als noodig kan zijn, dienst te doen. De heer Sykes heeft met deze bedenkingen geenszins genoegen genomen, maar niettemin zijne motie ingetrokken.

Ter staatsdrukkerij te Rome verschijnt thans een van regeringswege bewerkt verhaal van den togt, dien Pius IX in Mei 1857 en de drie volgende maanden van dat jaar in de provinciën van den Kerkelijken Staat heeft gedaan. Men zal zich herinneren, welke blijken van verknochtheid en eerbied Pius IX toen te Bologna, Ferrara, Ravenna, Macerata, Ancona, Perugia, kortom overal in de nu bij Piemont ingelijfde gewesten, van de bevolking ontving. Eene levendige schets daarvan is de hoofdinhoud van het reisverhaal; daarbij is eene opsomming gevoegd van de weldadige beschikkingen en nuttige maatregelen, door den paus op dien togt of ten gevolge daarvan genomen. De zamenstelling en uitgave van dit werk heeft mede ten doel, aan de wereld te toonen, dat de van Piemonts zijde tegen het binnenlandsche bestuur van den Kerkelijken Staat ingebragte en alom verspreide beschuldigingen ongegrond zijn, en dat de uitslag der door Piemont in de pausselijke provinciën gehouden volksstemming over de inlijving niet den waren wensch der bevolking uitdrukt maar door bedrog of geweld verkregen is.

De heer Chabert, pastoor der St Lodewijkskerk te Lyon, heeft den volgenden brief geschreven aan de *Gazette de France*, welken dit clericale orgaan heeft opgenomen en waaruit de liberale bladen dat schrijven als een „groot schandaal" mededeelen.

„Mijnheer de redacteur! Het toedienen van de Heilige Sacramenten der catholieke kerk aan graaf Cavour is, in de gegeven omstandigheden, een bij uitstek belangrijk feit, en het is van het grootste gewigt dat alle nevel, alle duisterheid die er over verspreid ligt, worden weggenomen, ten einde het zich in zijne volle en geheele waarheid aan ieders oog vertoone. — Is deze toediening geschied overeenkomstig de regelen der catholieke kerk, namelijk omdat men van den zieke zekere formaliteiten heeft verkregen, die vooraf moeten gaan en ten strengste geëischt worden, wanneer er openbaar schandaal is geweest, wanneer heiligschennende roof is gepleegd, en bijzonder in een geval waar de groote kerkban is uitgesproken? Of wel is die toediening niets anders geweest dan een handeling uit welwillendheid, uit toegeeflijkheid volbragt door een aan zijnen pligt ongetrouwen priester, en is zij van den kant des lijders een huichelarij, een komedie te meer? Heeft men zich slechts eenvoudig den schijn willen geven een goeden dood gestorven te zijn, en wilde men zich door een goochelkunst het regt op een kerkelijke begrafenis verschaffen, zoo als men zich in het bezit van zoo veel andere regten heeft weten te goochelen? — In het eerste geval, en gaarne veronderstel ik dat dit het ware is, hebben alle catholieken niet weinig reden tot blijdschap, niet alleen wegens de waarschijnlijke zaligheid van graaf Cavour, maar ook wegens de plegtige logenstraffing die hij in het aangezigt des doods zich zelven en aan al zijne medepligtigen zou hebben gegeven! In het tweede geval, — ik hoop dat dit slechts een veronderstelling is, — waar de uitdrukkingen te vinden, die zouden weêrgeven al het lage en schandelijke, om door een heiligschennis op zijn sterfbed te willen ontsnappen aan de gevolgen van zoo menige heiligschennis gedurende zijn leven gepleegd! *Peccare humanum est, perseverare diabolicum.* (Zondigen is menschelijk, het volharden in de zonde is duivelsch). Het komt mij voor dat het de pligt der kerkelijke en waarlijk catholieke bladen is door alle mogelijke middelen onderzoek te doen naar de waarheid der feiten, opdat hunne lezers weten of zij zich moeten verheugen, dan wel een nieuwe smart moeten voegen bij de vele smarten door hen reeds ondervonden. Eéne zaak is tot dusverre zeker: zij die te Turijn met het aartsbisschoppelijke gezag bekleed zijn, hebben niets toegestaan, niets vergund, aangezien hun niets vooraf was medegedeeld, zij niet waren geraadpleegd en alles buiten hun weten was geschied."

DE TENTOONSTELLING VAN NIJVERHEID

TE HAARLEM.

(*Vervolg*)

Zaal no. 6, nagenoeg opgevuld met keur van nuttige zaken. Ondanks de warmte kunnen wij niet nalaten, die prachtige wollen dekens te bewonderen, schoone proeven van hetgeen de Nederlandsche wolfabrikant vermag. Die dekens glinsteren van wege de zuivere bewerking der wol, ze streven op het gevoel het spinsel van den zijdeworm in zachtheid op zijde, ze zijn te gelijk ligt en solide bewerkt. — Zulk fraai laken als we in de zaal no 4 zagen, en zulke dekens als wij hier aanschouwen, maken het ons onbegrijpelijk, hoe Filips van Bourgondië dermate ontvlamde in hoogachting voor de Nederlandsche nijverheid in dit vak, dat hij de orde van het Gulden Vlies instelde.

Het gilde van St. Crispijn heeft hier zijne proefstukken nedergelegd; patentlederen rijlaarzen, gekleurde heeren laarzen en schoenen (ook voor heeren-koetsiers) met en zonder elastiek, met en zonder naden, in allen trant en smaak. Zelfs heeft de heer van der Sluijs, van Amsterdam, eene geschiedenis geleverd van de laars, en de heer Engels, van Meppel, concurreert in prijzen. Met een gelijk doel schijnen ingezonden te zijn die kleine wagentjes tot kinderspeelgoed.

Interessant mag men waarlijk noemen wat de heeren Vigelius & Co, van Rotterdam, Kriser van Amsterdam en Merwart van Haarlem, ingezonden hebben in het vak van handschoenenfabrikatie. Men heeft hier weder in een kort begrip de geschiedenis van het vak. Gij ziet hier zoowel de bereide als de onbereide vellen in verschillenden graad van bewerking, en de fijnst gestikte glacé-handschoenen kan men in het magazijn van gemelde heeren bekomen, een paar uren na de bestelling. De bereide velletjes en de handschoenen zijn zoo keurig bewerkt, zoo net vervaardigd, dat men een bepaald voorstander van het buitenlandsch fabricaat moet zijn, om nog andere dan de hier gepresenteerde te begeeren. Zelfs de dandy sang-pur moet hier tevreden zijn, en zoo hij, bij het beschouwen dezer fraaije artikelen, zijn hart niet voelt kloppen voor de nationale nijverheid, verklaren wij kort en goed, dat hij een *coeur-glacé* in den boezem draagt.

Naast deze tentoonstelling vinden wij eene door de dames geprezene verzameling van hemden, halve hemden, hand- en halsboorden, enz., ingezonden door den heer Ouckerwolcke die de aankondiging van zijn fabrikaat zedig lijk door fransch dekt, en zijn magazijn bestempelt met den naam: *Maison de confiance*

Voor wij de zaal verlaten nog een oogenblik attentie voor die koffers, welke onzes inziens alle kofferdeugden vereenigen: nette bewerking, bij soliditeit en laadvermogen.

En nu naar zaal No. 7; door een portaal... exkuus! door een kamertje, waar al onze belangstelling wordt gebeid door eene smaakvolle uitstalling van zilverwerken, door den heer van Kempen te Voorschoten. Prachtige stukken, bewerkt met smaak, en meerendeels bestaande uit voorwerpen, vroeger door de fabriek aan leden der vorstelijke familie afgeleverd, of bestemd geweest tot rijke geschenken voor particulieren. Jammer, dat voor deze kast geen plaats was in de zaal waar het overige zilverwerk prijkt.

Nu komen wij aan eene industrie die ons te meer belang inboezemt, omdat Nederland er op kan bogen dat in geheel Europa de weêrga niet wordt gevonden; deze nijverheid is de herschepping van den ruwen diamant tot de hoogst geschatte edelgesteenten. Zij is vertegenwoordigd door de heeren Posno, N. J. de Jong & Zoon en M. E. Coster. De heer Posno, de aandeelhouders in de Diamantslijperij-Maatschappij te Amsterdam vertegenwoordigende, voegde bij grondstof en voortbrengselen nog eenige gemonteerde voorwerpen, als om aan te toonen, welk effect met smaak gevatte diamanten kunnen te weeg brengen; hieronder is de collier van briljanten uitmuntend; de heeren N. J. de Jongh & Zoon leverden ook zeer schoon werk. Wat den heer M. E. Coster aangaat, deze heeft door zijne inzending getoond hoe men, zelfs geheel oningewijden, spoedig een klaar denkbeeld geeft eener industrie; in vier afdeelingen is door hem aangewezen welke bewerking de diamant ondergaat, van dat hij de mijnen verlaat tot dat hij in vollen glans schittert. Met genoegen zagen wij in een afzonderlijk kastje de modellen in cristal der beroemde diamanten van alle landen, waaronder de *Koh-i-nor*, en de *Étoile du sud*, door de fabriek van genoemden heer bewerkt, de zegepalm wegdragen; de laatste werd op de wereldtentoonstelling te Parijs dan ook bekroond met de medalje.

Tot beveiliging van de schatten in dezen modernen Hesperidentuin en ter voorkoming van alle bedenkelijke eventualiteiten, zijn hier door de zorg der commissie een paar moderne draken, alias brandkasten geplaatst.

Spoeden wij ons naar zaal No. 8. — Maar niet *te* spoedig; op het portaal vóór het intreden dier zaal hebt gij eene allerbevalligst gerangschikte verzameling van bindwerken. Neeul frons niet zoo wrevelig het voorhoofd. — het is geene collectie boekjes met rijk vergulde hoog gekleurde en hoogst insolide bandjes, gelijk, helaas, onze dagen in elken boekwinkel te beschouwen geven, — geen Loosjes in zakformaat gedrukt en in theaterstijl gebonden, — gij ziet hier stevig, flink werk, dat den omgang met eene hollandsche hand kan verdragen, en daarenboven heeft de inzender dezer schoone stukken zijn voordeel gedaan met de vorderingen in het vak, ten opzigte van sierlijkheid en vorm. Die elegante albums in fluweel gebonden, dat fraai gebonden grootboek, die waarlijk schoone schilderijlijsten hebben onzes inziens eene al te bescheidene plaats, — daarom vestigen wij er uwe attentie op.

Maar het is niet te verwonderen, dat de commissie niet elken inzender eene begeerlijke plaatsing voor zijne artikelen kan toeschikken, bij zulk een overvloed van voorwerpen. Om u te overtuigen, — treed binnen in zaal No. 8. Verwonder u niet, als gij hier op de drukke dagen eene permanente opstopping van bezoekers ziet: het schittert en blinkt u, alles tegen, bij het intreden. — Wij kunnen de voorwerpen in deze zaal hoofdzakelijk tot twee hoofdrubrieken brengen: zilverwerken en boekdruk en kartonnagewerk.

Was het ook een fijn compliment, dat den heer van Kempen gemaakt werd, door aan de voortbrengselen zijner fabrijk eene *afzonderlijke plaats* op de tentoonstelling te gunnen? In waarheid, dunkt ons, hem komt eene afzonderlijke plaats toe. In zekeren zin toch neemt die fabrijk een geheel eigen standpunt in. Als geducht concurrent heeft de heer van Kempen de nijverheid eene werkelijke dienst bewezen, door andere mannen van het vak tot verdubbelde werkzaamheid en oplettendheid aan te sporen. Overtuig u daarvan, door eene naauwkeurige beschouwing van de prachtige zilverwerken hier ter bezigtiging gesteld. Wij gelooven vrijmoedig in de eerste plaats te mogen wijzen op de fraaije kast van den heer Lucardie van Rotterdam, eene collectie voorwerpen bevattende gelijk men zelden bijeen ziet. Twee allerfraaiste dessert-ornamenten, kandelabres, koffijkan en andere stukken, alles even frisch van voorkomen en zuiver van bewerking, zijn met smaak geplaatst; alles is fraai gedreven en blijkbaar door eene zelfde hand bewerkt. Het zou ons niet verwonderen, zoo de vermaarde primus der rotterdamsche goudsmeden al deze zaken opzettelijk voor de expositie had vervaardigd, en verheugen ons, dat de commissie dat fraaije dessert-ornament tot prijs voor de verloting heeft aangekocht. De kast van den heer van Loon, van Rotterdam, schittert ons tegen door de veelheid van rijke en tot zeer uiteenloopend gebruik bestemde artikelen. — De heeren Bonebakker & Zoon, van Amsterdam, treden met eene schoone collectie zilverwerken op onder de concurrenten in dit vak uit de hoofdstad, terwijl de kleine, maar exquise inzending van den heer Schutters, te Groningen, ons doet zien, wat men ook in het noorden des rijks in dit vak vermag. Maar al die pracht is waarlijk *te* verblindend, — geen wonder, dat wij niet al het verdienstelijke werk kunnen opmerken of aanwijzen. Toch ontging het ons niet, dat eenige zeer fraaije bekers wat te veel gemaskeerd zijn door een kastje met étagère-voorwerpen; daarom vestigen wij de aandacht op deze stukken.

Opmerkelijk is het, dat we nagenoeg geene gouden werken op deze tentoonstelling aantreffen, en, naar wij vermoeden, is dit verschijnsel toe te schrijven aan de mededinging der buitenlandsche, inzonderheid der duitsche fabrikanten. Is dit vermoeden waarheid, zoo ziet men weder dadelijk het nut der tentoonstelling: zij vestigt niet alleen de aandacht op de voortreffelijkheid van het aanwezige, maar ook op de bestaande leemten, door het gemis van andere zaken.

(*Wordt vervolgd.*)

INGEZONDEN.

Neêrlands nationaliteit is in Suriname dezer dagen gered. Alle nachten loopen er *echte nagemaakte* ratelwachts langs 's heeren wegen, die nog geheel vlekkeloos zijn van het karakter, wat zoo *naïf* in Neêrlands volkszang wordt geuit: «*de wachts zijn diefjes met elkaar, zij stelen dat het don....*"; nadere toelichting op dat ratelwachtskarakter, is te vinden, in de beroemde "*Mengeldichten* van JAN DE REGT Ao. 1709." Bij het vele nut dat deze *wachts* nu doen of *zullen* doen, heeft het echter niet bijgedragen tot de bescheidene stilzwijgendheid der *honden*; deze muzikale dieren, door het zonderling en onbegrijpelijk gebrom dat de wachts maken gestoord, maken zich nu voortdurend aan de wet schuldig en liggen daardoor onder het vonnis des doods, ofschoon de *politie* alhier zoo kwaad niet is. — Wat nu het korps Nachtwachts betreft, ware het wenschelijk, dat men het terstond bij den aanvang *goed* vormde, want hij of zij, die zich met de zamenstelling er van belast hebben zullen toch zeker — heeft hij of zij, ooit een nachtwacht gezien en gehoord — niet willen beweren, dat deze wachts iets op ratelwachts gelijken. De *ratels* deugen niet — het *ratelen* deugt niet — en de *roep* deugt ook niet — kardinale punten van het hoogste gewigt, waaraan eens de stadsraad van *Oudenaarden*, zich ernstig liet gelegen liggen en volgens A. FOKKE

SIMZ. vijf keeren wetten maakte, die vijf keeren werden verworpen, omdat het bij de uitvoering bleek; dat de wetten wel heel goed waren, maar, niet gebruikt konden worden, iets dat de besten gebeuren kan. —

Laat er nu op ons Hollanders, in 's hemelsnaam, de schande niet kleven, dat wij geen goede ratelwachts zouden kunnen vormen, en laat ons daarom voorzigtig, des noods na overweging en besluit van raden, tot de zamenstelling overgaan en mogt het zijn — wat de hemel verhoede! — dat deze zoo hoogst belangrijke punten te hoog of te zwaarwigtig waren, dan beter ten halve gekeerd dan ten heele gedwaald, en het onderwerp naar Neêrlands tweede kamer ter overweging gezonden.

SPECTATOR vindt, dat men terstond de niet deugende ratels moest weg doen en andere er voor in de plaats laten maken, waarmee men kon ratelen, want, het komt *hem* voor, (mogelijk vergist hij zich) dat eigenlijk met een ratel, gerateld moet kunnen worden.

Wie weet, of er niet iemand aan den wal of aan boord van een der schepen is, die verstand van het ratelmaken heeft.

„In de tweede plaats, kon men eene prijsvraag uitschrijven voor de best ingezonden *Compositie* in *b mol*, of *F kruis*, met woorden voor den nachtzang, en dan, het liefst, de nationale deun „*bewaar je vuur en keersje wel, de klok heit tien, tien heit de klok!*" want ofschoon gas en lamplicht, der vaderen kaars verdrongen hebben, Neêrlands geslacht is nog zoo ontaard niet, of het wil die zelfde deun hebben, die zoo menig voorvader in een kleine soes hoorde, als de wachts hem naar huis bragten.

Kon men dan nog, een goeden onderwijzer vinden, die de wachts het roepen leerde en mij dunkt onder onze wakkere oorlogsmatrozen zijn er welligt dan kregen wij in de Nederlandsche kolonie Suriname, waar men zoo dikwijls iets Europeesch wil doen en laat doen, wat kant noch wal raakt — een goed korps ratelwachts, waar veel nut van te trekken zoude zijn, en dat zeker tot een onverwelkbaren roem, tot in het verste nageslacht zoude strekken, aan het GENIE, dat zich met de zamenstelling heeft bezig gehouden.

SPECTATOR.

UITBOEZEMINGEN
over de Kolonie
SURINAME.
door den ouden Heer
FURET.
(*W. E. H. WINKELS.*)

XIII.

Er is geene volksgeschiedenis of er hecht zich eene geheimzinnige overlevering aan vast; die der *Zuid-Amerikaansche* volken verrukt ons niet alleen, doch doet ons met verbazing staren op de gelijkheid aan die van OÄNNES, welke volgens BEROSUS uit de *Erytreïsche* zee gekomen, de eerste beschaving aan *Babijlon* bragt. — Laat ons der Indianen-overlevering vlugtig beschouwen.

„Eeuwen en eeuwen rolden in den stroom des tijds weg en ver, zeer ver zien wij op den tijd, toen het bleeke licht (*de maan*) nog de gezellin van deze aarde *niet* was. De zeden onzer voorvaderen waren ruw en ontstoken van het minste beschavingslicht; zij kenden landbouw noch Godsdienst, kleedden zich noch bezaten woningen."

Daar verscheen op zekeren dag op het gebergte, dat achter *Bogota* ligt, een *man*, eerbiedwaardig, met een langen baard en van een ander menschen-ras, dan onze voorvaderen. Hij daalde van den berg en begaf zich onder de ruwe horden; hij droeg *drie* namen, waarvan de schoonste, de heiligste „BOTSCHICA" was. Die eerbiedwaardige, grijze kwam uit den boschrijken omtrek van de *Orinoco*; waar de rotsen met hunne hemelhooge gladde wanden, aan de *Rupunurij* tot aan *Essequebo* met reusachtige beelden bedekt zijn, vervaardigd door onze voorvaderen, toen het water *zoo* hoog stond, dat zij er met *canos* langs voeren. (*) Eerst leerde die heilige de wilde horden zich dekken, hij onderwees hen hoe zij *maïs* en *quinoa* moesten zaaijen, leerde hen een *grooten geest* kennen, maakte eenige plekken heilig, en vereenigde hen toen alleen door de Godsdienst, wetten, zeden en gebruiken.

Maar BOTSCHICA, werd vergezeld van eene vrouw, ook zij droeg *drie* namen, waarvan de vreeselijkste HUYTHACA was, want zij was boos en trachtte al het goede te verstoren, wat BOTSCHICA wenschte en, toen vele pogingen daartoe, haar mislukten, deed zij uit kwaadaardigheid den vloed *Funzha* wassen en toen werd het geheele land een meer, en slechts weinige schepselen redden zich op de toppen der bergen. BOTSCHICA was bedroefd en vertoornd over de slechte daad en verbande de booze vrouw, naar den hemel, waar zij als *maan*, eeuwig met de aarde moet rondzwerven, en ofschoon aanhoudend pogingen doende, om den vloed weêr te doen wassen, hare magt gaat zoo ver niet.

BOTSCHICA scheurde toen de rotswand bij *Canoas* en het water stortte omlaag, dáár, waar nog heden de val van *Tequendana* in donderend gedruisch neêrvalt. Nogmaals verzamelde de heilige *man* de verstrooide volken, leerde hen steden bouwen, voerde de *zonnedienst* in, en gaf hen eene tijdrekening naar de maan, vormde een regeringstelsel, benoemde een Koning SÂKE (*niet Zake*) en een Opperpriester te *Iraka*, welke wereldlijk, de laatste geestelijk regeerden.

Toen was zijne schoone taak volbragt en hij trok naar het dal *Iraka*, ten Oosten waar de stad *Tunja* ligt, hij leefde nog 2000 maanjaren in Godsdienstige bespiegeling en boetedoening."

Welk een veld van beschouwing op den dieperen zin dezer legende, hoe veel mystieks en geschiedkundigs, spoelt daarin door! Wij vinden er het goede en kwade beginsel in altijd weêr, gelijk bij alle volkeren en alle Godsdiensten, de strijd tusschen licht en duisternis. De overlevering verklaart BOTSCHICA niet alleen als den zoon van de zon (*Mithra*) maar den mensch geworden god, gelijk GRICHNA enz. Hij staat daar als de redder en beschaver van den mensch.

BOTSCHICA is tevens de *Trimurti* (*de drieeenheid der Hindoe's*) en de Priesters van *Iraca* en *Sojamoze*, toonden aan de Spanjaards, het afbeeldsel van den mensch geworden zoon der zon, met *drie* hoofden, in eene zittende houding, als die der Hindoesche goden. (§)

Deze overlevering wordt bij de *Peruanen*, bijna hetzelfde gevonden; dat volk had echter, in zijn *Patschacamac* den onzigtbaren GOD en WERELD-SCHEPPER, die in de open lucht alleen gehuldigd mogt worden. Geen schepsel mogt een afbeeldsel van hem denken, laat staan maken. — Duizende maagden welke belofte van kuischheid gedaan hadden, woonden in kloosters en noemden zich, bruiden van den *zoon des lichts*. Later namen de *Inca's* den trotschen titel van zonen der zon aan en het reine kloosterleven kreeg iets serailachtigs. De vorstelijke tooi was de *Persische* muts; bij de September-evening, moest het geheele volk na eene openbare algemeene schuldbekentenis, het geheiligd brood nuttigen, (bij de Godsdienst onzer Indiaansche stammen, hierover nader.)

Men vergeve mij deze uitweiding, zij was noodig voor een helder gezigtspunt op de Indiaansche bevolking alhier; deze stammen waren dan ook, reeds, van eeuwen herwaarts, hier gevestigd of afgezakt van de *berg plateaux*, of uit zee de rivieren opgevaren. Allen behooren tot den *Guarani-stam*, die men geheel op 500,000 zielen begroot; deze naam beteekent: „*krijgsman*" „*oorlogzuchtige*" en is allengs in verschillende klanken veranderd, als *Calibi*, *Carina*, *Carini*, *Carini*, *Caribi*, *Caribé* en *Caraibe*.

Onder dien stam behooren eene menigte kleine stammen of familien, als: de *Accouris*, *Mbequas*, *Timbues*, *Caracaras*, *Tapés*, *Carios*, *Tschiriquanos*, *Surinen* (*Surinos*), *Guarayos*, *Omaquas*, *Maïpures*, *Tamanaken*, *Parenis*, *Tschaimas*, *Oyampes*, *Tupes*, *Tapes*, *Gualatsehos*, *Aratschanes*, *Pinari's*, *Patos*, *Biturunas*, (kaboeger Indianen) *Tamojos Tupinakes*, *Pito-Waras*, *Caëtes*, *Teremembes*, *Kitariores Viatanas Tocantinos*, *Bocas*, *Nuaras*, *Bororas*, *Carivas*, *Zaei* (op Trinidad) *Palencas*, *Arowakken* (van *Aroäquis* en het Port. „*Orelhudos*" *lang ooren*) *Accaways*, *Waranen* (later *Warrow's* geheeten; de twee laatste spreken de *Arowacksche* taal) *Acculius* (Zuid W. boven *Orinocco* en *Amazonen rivier*) en een groote menigte meer. Aller Godsdienst behoort tot het *Dualisme*; zij vereeren het goede beginsel. TAMOÏ (*ofschoon het Calibisch*: „TCHAMOESI, TCHEMOESI, TCHAMUSZ, TCHEMASSI." „GOD en GODDELIJK" *een hooger gedachte bij hen veronderstelt. Wij komen later op deze woorden terug.* (†)

TAMOÏ is de oudste des hemels, het altijd goede, zij vreezen hem niet, hij heeft onder de menschen geleefd, met hen gesproken, hen den akkerbouw geleerd, en is toen in het Oosten ten hemel gevaren, na beloofd te hebben, den mensch na zijn dood overvloedige jagtvelden te schenken en een eeuwig leven te doen smaken; hunne priesters zijn tevens artsen en regeren te zamen met het opperhoofd.

In de 6e. eeuw dan, toen de groote volksverhuizingen in *Z. Amerika* aanvingen, kunnen wij de nederzetting van de *Guarani-Indianen* ook in *Guiana* als waarschijnlijk aannemen. Zij vestigden zich langs het geheele *Z. Amerikaansche* kustland, op de eilanden en langs de oevers der rivieren. De laatste dreven dikwerf de vroeger gevestigde hooger op en voortdurende strijd had onder de verschillende stammen om het bezit plaats.

Door die uiteenspatting der volken, — de vroegere bewoners der *berg plateaux* — het voordurend splitsen tot kleine stammen en enkele familien, de lotgevallen op hunne reizen, de verandering in hun geheel maatschappelijk leven, deden veel van hunne oorspronkelijke zeden en de vroegere kennis verloren gaan, terwijl de latere aanraking en vermenging onder elkander dit niet verbeterden. Bij de jagt, de vischvangst en een weinig landbouw bleef die toestand, tot op de komst der *Europeanen* in de 15e. eeuw.

De eerste reizigers naar dit gewest, vonden de verschillende stammen der *Guaranis*, gevestigd langs de oevers der *Marowijne*, *Suriname*, *Commewijne*, *Para*, *Saramacca* en *Corantijn rivieren*; het waren vooral de *Cribisi's* en *Surinen* — de hooger wonende *Arowakken*, *Warrous* en *Accouri's*, die de bevolking uitmaakten, en ofschoon toen reeds verzwakt, werd hunne verkwijning, sedert de komst der *Europeërs* al erger en erger.

De ruwe gelukzoekers, die geen bergen goud vonden, wreekten zich op hen, die vredelievend en gulhartig hun hadden geherbergd; hun vreedzaam leven werd verstoord, de mannen verjaagd, de vrouwen en dochters mishandeld en na de eerste nederzetting, de meeste (*vooral de Cribisi's*) tot slaven gemaakt. Hadden zich te dier tijd, slechts eenige stammen vereenigd, dan zouden de fortuinzoekers hunne roofzucht en geweld niet hebben kunnen bot vieren. Maar in de eerste plaats waren al de stammen door verdeeling zwak en ten tweede verwachtten zij in de bleekhuiden die tot hen kwamen, vrienden, want, de herinnering aan de oude *Mexikaansche* en *Peruaansche* overlevering was nog niet geheel verloren geraakt, dat namelijk: „de kinderen der zon, de afstammelingen der voor eeuwen tot hen gekomene vrienden, eenmaal weder zouden keeren om in vriendschap onder hen te leven."

Tot zoover in de duisternis der Historie rondgetast te hebben, zal ik het tweede tijdvak met Ao. 1500 aanvangen.

(*) *Zie* v. HUMBOLDTS „*Natuurbeschouwing*," *werkelijk antwoordde de Indianen dit op de vraag: „hoe het voorgeslacht deze onbegrijpelijke werken, hadden kunnen verrigten?"*

(§) *Voor drie jaren geleden, toonde mij de Heer W. C. alhier, een beeldje van de Aro*wakken Indianen *afkomstig, dat in alles, het* Hindoesch *beeld karakter droeg; zoo is ook het vlechtwerk der Indianen alhier, geheel* Assijriesch *in denkbeeld.*

(†) *Onzen hartelijken dank aan den berigtgever te* Demerara, *voor het hoogstgewigtige ons onlangs meêgedeeld.*

DE SCHRIJVER.

MUZIEK KORPS VAN HET BATAILLON JAGERS No. 27.

PROGRAMMA VOOR HEDEN MIDDAG

Den 8 September 1861.

No 1. PARADE MARSCH, arr. par STUTTERHEIM.

2. POTPOURRI, *Beatrice di Tenda*, arr par G BARTHE.

3 POLONAISE, *Lebe Wohl*, arr. par STUTTERHEIM.

4. LE PRINCE IMPERIAL, *Quadrille*, arr. par G. BARTHE.

5. TON TORIJ, *Waltz*, arr. par G. BARTHE.

6. THE LADIE'S GALOP, arr. par G. BARTHE.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 7den dezer, de N. A. Brik *Fred. Wording*, kapt G. *Herrick* van Boston via Cajenne.

Heden avond, het Ned: schip *Josephina Bernardina*, kapt. Bos, van Amsterdam.

UITGEKLAARD.

Den 4den dezer, de Eng. schoener *Rocket*, kapt. N. Swartz, naar Demerarij, lading: 40 vaten Suiker 53,820 pond.

VERTROKKEN.

Den 4den, de Kol. schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk*, kapt. J. H. Rusman, naar Demerarij.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Anna Maria Henriette*, kapt. Gollards, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Jonge Eduard*, kapt. Sikkens, adres bij J. M. Polak.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met de Kol. schroefstoomboot *Vice Adm. Rijk*: de heer H. F. van den Eijck.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

Bij inschrijving verkocht:

Suiker. Den 4den dezer, van plant. *Rustenburg*, 50 vaten a 8,17 cent.

CORRESPONDENTIE.

Het artikel: „Een Canard omtrent de *Sumter*" kan niet geplaatst worden.

BELANGRIJK NIEUWS UIT NOORD-AMERIKA.

Bij het ter persé leggen dezes hebben wij nog even gelegenheid om het volgende uit de bladen aangebragt per Fred. Wording aan te stippen.

De berigten loopen tot 25 Julij ll. Volgens dezelve heeft er den 19 Julij een hevig gevecht tusschen de strijdende partijen plaats gehad, bij Manasses Junction in den staat Virginie. Het Zuidelijke leger onder aanvoering van President Jefferson Davis en den Generaal Beauregard telde van 80 à 100,000 man, terwijl de noordelijke armee onder Generaal Tyler niet veel minder getalsterkte had. Er werd aan beide zijden met verbittering gestreden, en het voordeel bleef aan de Zuidelijkers.

Het noordelijke leger leed eene belangrijke nederlaag, welke gewis van veel invloed op den verderen loop der gebeurtenissen zijn zal.

Ons bestek gedoogt niet nu in bijzonderheden te treden doch wij zullen onze lezers weldra breedvoeriger berigten hieromtrent mededeelen.

BURGERLIJKE STAND.

Op den 6 Sept 1861 is aanteekening gedaan van het voorgenomen huwelijk van:

Zacharias Johannes Throuw en Rebecca Marij Kleingeef.

Van den 31sten Augustus tot den 5den Septem. 1861, zijn alhier ingeschreven als overleden.

Den 31sten Augustus, Cornelis Johannes Oosterling, zoon van wijlen Cornelis Oosterling, en van Anna Johanna Hendrica Stramen, 17 jaren en 11 maanden.

Den 1sten September, Martijn Pieters, 40 jaren, Jager.

Idem, Isaak Jacob David Fricke, Echtgenoot van Margaretha Kiesling, 49 jaren.

Den 3den, H.... F.... Scheffer, 31 jaren.

Den 4den, Charlotte Herring, 13 jaren en 8 m.

Den 5den, Annetje Doortje Zandes, 15 jaren.

Binnenlandsche Berigten.

Aanzoek van Vrijgeving

Den 6den September 1861.

Van het slavenkind Frans, geboren in 1860, zoon van Henriette, toebehoorende aan den boedel J. F. Thomas.

Van de slavin Clarijntje, geboren in 1812, wier moedersnaam onbekend is, toebehoorende aan A. B. de Vries.

Van de slavin Anna, geboren in 1834 dochter van Soso, toebehoorende voor den vrijdom aan J. Sauges.

Van de slavenkinderen Anna, geboren in 1852, en Helena Frederika, geboren in 1855, kinderen van Sabina, toebehoorende aan C. L. J. Potvillage.

Van het slavenkind Geertruida, geboren in 1860, dochter van Klarietje, toebehoorende aan M. B Sanches.

Van den slaaf Karel, geboren in 1822, zoon van Theresia, overl, toebehoorende aan M. Levij.

Van den slavenjongen Frits, geboren in 1848 zoon van Bébé bekend staande ten name van plantage Vreeland, divisie Boven Suriname en Thorarica.

Van het slavenkind Julius, geboren in 1861, zoon van Josina, toebehoorende aan M. J. Houthakker.

Van de slaven Frans, geboren in 1809, Jacobus, geboren in 1811, en Daniel, geboren in 1824, kinderen van Clasina, bekend staande ten name van T. P. Kaersenhout, streatvoogd.

Van de slavin Margo, geboren in 1838, dochter van Amerentje, bekend staande ten name van plantage Johan en Margaretha, divisie beneden Cottica.

Benoodigd voor 's Gouvernements dienst

30,000 ponden O. I. Rijst,

te leveren in 's lands Magazijn achter het Fort *Zeelandia*.

De monsters te bezorgen ten burele van de Administratie van Financien.

De bus der inschrijvings billetten ter Gouvernements Secretarie, zal gelígt worden op Maandag den 9n. dezer, des voormiddags ten 10 ure.

Paramaribo, den 6 September 1861.

Transport.

Den 3 September 1861. D. J. C. O'Ferrall aan H. Pollatschek, van het Huis en Erf aan de *Keizerstraat*, N. W. La. A No. 141, O. W. La. A No. 36.

Den 4n. H. Pollatschek aan W. J. G. Labad qq J. J. W. Bruijn, van Rozenburg, zich teekenende J. Bruijn, van het Erf met de daaropstaande Gebouwen aan de *Keizerstraat*, N. W. La. B No. 221, O. W. La. D. No. 137.

Paramaribo, den 4 September 1861.

Den 6 September 1861. G. H. Bakker aan A. M. Picolet, van de plantaadje *Weltevreden*, gelegen in de divisie *Beneden Commewijne*.

Paramaribo, den 6 September 1861.

Aan belanghebbenden wordt kennis gegeven dat, bij beschikking van het Collegie van Commissarissen voor het Departement der *Onbeheerde Boedels* van den 17den Augustus jl. No. 72, magtiging is verleend op den provisionelen Curator om de nalatenschap van Johannes van Beek Jz., over vier weken, te rekenen van den 5den dezer, af te geven aan Mr. Abraham Julius van Emden, bijzonderen gemagtigde van de erfgenamen bij versterf met namen: 1 Hendrik van Beek, 2 Christiaan van Beek, 3. Egbert van Beek, 4. Willem van Beek, 5 Wijnand van Beek, en 6. Hendrik van Beek Johannes van Beek, Jacoba van Beek, huisvrouw van en bijgestaan door Jan Kemmers en Cornelia van Beek, huisvrouw van en bijgestaan door Klaas Koppenol, de vier laatstgenoemden de eenige nagelaten kinderen van wijlen Karel van Beek door hem in huwelijk verwekt bij Antje Ouwendijk.

Paramaribo, den 4 September 1861.

Aan belanghebbenden wordt kennis gegeven dat, bij beschikking van het Collegie van Commissarissen voor het departement der *Onbeheerde Boedels* van den 17den Augustus jl. No. 71, magtiging is verleend op den provisionelen Curator, om, over vier weken, te rekenen van den 5den dezer, aan de erfgenamen bij versterf van Jacob Norden, met namen Jacques Norden, Rebecca Magdalena Norden en Jacobus Hendrik Norden, de laatste door afstand van Rozetta Norden tevens voor haar aandeel optredende, diens nalatenschap af te geven, aan de twee eerstgenoemden elk een kwart en aan den laatstgenoemde de helft.

Paramaribo, den 4 September 1861.

Aan belanghebbenden wordt kennis gegeven dat, bij beschikking van het Collegie van Commissarissen voor het departement der *Onbeheerde Boedels* van den 24sten Augustus jl. No. 77, magtiging is verleend op den provisionelen Curator om, over vier weken, te rekenen van den 5den dezer, aan Wigger Brunswijk, als erfgenaam bij versterf voor de helft van Hendrika Magdalena Brunswijk, de helft harer nalatenschap af te geven.

Paramaribo, den 4 September 1861.

Advertentiën.

Op goede zekerheid en tegen den gewonen interest wordt van het Armenfonds der *Hervormde Christelijke Gemeente* ter uitzetting aangeboden de som van

Vijf Honderd Gulden.

Paramaribo, den 6 September 1861.

De Kassier van voornoemd Armenfonds,
H. G. ROUX.

J. C. GOMPERTS,
Vendumeester,

zal MORGEN om 9 uren verkoopen voor rekening dien 't mogte aangaan.

5 oxhoofden Suiker,

afkomstig van Plant. *Fairfield*, liggende in 's Landswaag. ( )

A. SALOMONS, Vendumeester zal op DINGSDAG e. k. verkoopen:

Provisien, Stukgoederen, Extra *Broodsuikers*,

en om verkoop rekening te sluiten:

15 ps. Katoenzakkendoek.

Over zes weken dag en datum nader te bepalen zal door en ten huize van den Vendumeester J. C. GOMPERTS worden verkocht:

Het HUIS en ERF staande op den hoek van de *Prince en groote dwarsstraten* bekend onder La. E No. 292.
( )

Let wel!

Op voordeelige conditien en onder goeden waarborg, wordt gevraagd:

P. m. f 2000

Adres ter dezer Drukkerij.
( )

S. DEL CASTILHO,
PHOTOGRAFIST,

is thans in de gelegenheid

PORTRETTEN

volgens de nieuwste uitvindingen op PAPIER, LEDER, GLAS en IJZER te vervaardigen.

Ook neemt hij bestellingen aan voor Fraaije Portretten op *Visitekaartjes* per douzijn; waartoe hij zich in de gunst van het geacht publiek aanbeveelt. ( )

Vergeet mijne *Vijen* niet zoo ook de *Rijkarwatsen* en *Zweepen*, *Mantels* en *Cloacks* van Wollenstof.

Wegens de *slechte* betaling mijner DEBITEUREN verpligt zijnde mijne RIJ-AFFAIRE te quitteren, zoo zijn mede te koop:

Eenige *Rij-* en *Trekpaarden* en *Rijtuigen*

Paramaribo, den 7 September 1861.

J. H. C. WOLFF.
[ ]

Wordt te koop aangeboden om werkooprekening te sluiten:

Nog eenige vaten van de welbekende heerlijke *Alloa Ale*, in flesschen.

Paramaribo, den 7 September 1861.

D. J. C. O'Ferrall.
[ ]

***Bakkeljauw* à 4 c.**
Haring en Makreel à f 10, bij *J. V. BOUGUENON*.
( )

BOKKINGS à 50 cts per kistje, **Ordinaire Roodewijn à f 5** bij de 5 Couzijn mits à CONTANT.

Verkrijgbaar bij *A. C. BOSMANS*.
( )

SCHULPEN,

Verkrijgbaar bij
J. VAN GELDER.
( )

DE GROOTSTE GENEESKUNDIGE ONTDEKKING DEZER EEUW.

PERRY'S CORDIAL BALSEM VAN SYRIACUM

Deze onschatbare mediciju is de wonderbaarste overwinning van de kunst over de natuur, en is voor beide seksen heilzaam Zij herstelt en vermeerdert de natuurlijke kracht van hen die tengevolge van een langdurig verblijf in de Kolonien aan algemeenheid en verval van krachten lijden. Duizenden hebben door het gebruik daarvan hunne gezondheid en krachten herkregen, zoo als onder eede, voor den Lord Major van Londen en de Aldermen verklaard is.

Prijs 11 sh. per flesch, of vier fl. voor 33 sh., waardoor men 11 sh. bespaart; en in fl. van 5 p. st. eene besparing gevende van 1 p. 12 sh.

Verkrijgbaar bij R & L. PERRY & Co. hoofd-depôt, No. 19, Bernersstreet, Oxfordstreet, Londen.

Agenten: BARCLAY & Co 75, Farringdonstreet, Londen.
( )

De Pillen van Holloway

Het mag met regt dwaasheid genoemd worden, ziekten of pijn te verduren wanneer het zekere geneesmiddel voor al de ziekten, door een ieder te bekomen is. Dit plantaardige middel werkt met goed gevolg op de oorzaak van de ziekten en al de kwalen en zenuwen des ligchaams zuivert het bloed, herstelt de levenskracht en de sterkte van het zwakke gestel, en strekt tot verlenging van het leven.

Deze PILLEN zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij A. B. DE VRIES aan de Zwartenhovenbrugstraat à f 1. f 3 en f 5.

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE

'S GRAVENHAGE

BIJBLAD TOT HET SURINAAMSCH WEEKBLAD.

Verschijnt elken Woensdag.

1861. **Woensdag 4 September** **No. 36.**

PARAMARIBO, den 3 September 1861.

Heden namiddag zou met de Koloniale stoomboot *Nickerie* naar de *Marowijne* vertrekken, eene door het Gouvernement benoemde Commissie, bestaande uit de HH. van Heerdt, Ambtenaar ter beschikking van Z. E. den Gouverneur, en J. F. A. Cateau van Rosevelt, waarn. Chef van het Bouwdepartement, ten einde in gemeenschap met eene fransche Commissie uit Caijenne, de grensscheiding tusschen Fransch en Nederlandsch Guijana op te nemen, waardoor zulks nader bepaald kan worden vastgesteld. De Heer Kapler van het Etablissement *Albina*, is wegens zijne ervaring aan onze Commissie toegevoegd.

Later vernemen wij dat dit vertrek om onvoorziene redenen is uitgesteld.

De STATIONS der nachtwachts zijn in de onderscheidene wijken, als volgt:

La. A. *Watermolenstraat* No. 190, naast den Heer J. BAAL.
" B. *Wagenwegstraat* No. 106, over de Weeskamer, in het huis van Mej. A. WEISLER.
" C. *Zwartenhovenbrugstraat* No. 174, schuins over den Heer VAN TRIGT, in het huis van den Heer NORDEN.
" D. *Keizerstraat* No. 13, schuins over den Heer BRUGGEMAN, in het huis van Mej. HALFHIDE.
" E. *Hoogestraat* No. 321, in het huis behoorende den boedel GENTILLES
" F. *Pontewerfstraat* No. 87, aan den hoek van de *Hofstraat*, in het huis van Mej. van FAVEREIJ
1e. Buitenwijk *Combé*, groote Rijweg No 37, over de zoogenaamde *Voigt Combé*.

Zondag nacht zijn de twee schepelingen van de Zuid-Amerikaansche Stoomboot *Sumter*, welke volgens onze vroegere mededeeling gedeserteerd waren, door de nachtwacht in de *Hoogestraat* aangehouden, toen zij naar een nachtverblijf vroegen, en aan de policie overgeleverd. Na verhoord te zijn, zijn zij gisteren weder in vrijheid gesteld.

De stemming, welke de Engelsche minister van buitenlandsche zaken onlangs ten aanzien van Frankrijk aan den dag legde, bij gelegenheid dat hij over den mogelijken afstand van het eiland Sardinie aan Frankrijk sprak, is, in dat land euvel opgenomen. De *Times* bevat daarop een artikel, waarin hij de zwarigheden waarmede Napoleon III te worstelen heeft, opnoemt, als eene verschooning voor 's keizers langzaam werkende politiek. Het blad gelooft niet dat het voornemen tot zulk een afstand bestaat, doch wel dat er sprake van geweest is, en het maakt de aanmerking dat indien voor den afstand van Savoye en Nizza gronden kunnen gevonden worden, er geene bestaan voor die van het eiland Sardinie, het welk nimmer in het bezit van Frankrijk was. Dat eiland werd door de Engelschen ten behoeve van het huis van Savoye bewaard, en Nelson, die uit de Sardinische havens de bewegingen der Fransche vloot gadesloeg, sprak dikwijls over de groote voordeelen die het bezit van het eiland Sardinie aan de Engelschen zou verschaffen en van de noodzakelijkheid om te verhoeden dat het in de handen van Frankrijk viel. Het is dus ligt te begrijpen dat lord John Russell den afstand van Sardinie aan Frankrijk voorstelde als iets dat eene onmiddellijke „alliantie-breuk" tusschen dat rijk en Engeland ten gevolge moest hebben, en even goed had hij het woord *vrede breuk* kunnen bezigen.

Wat nu de moeijelijkheden betreft, waarmede de Fransche keizer (volgens de inlichtingen bij den *Times* ontvangen) te kampen zou hebben, zij bestaan in tegenkantingen van de zijde zijner raadgevers en van personen in zijn eigen gezin, waarvan de keizerin en haar aanhang steeds den paus, den koning van Napels en den hertog van Modena zijn toegedaan, terwijl de koningin van Napels hunne bewondering heeft verworven. Daarenboven is de Italiaansche zaak in Frankrijk min of meer onpopulair geworden, en is het thans mode te Parijs over de verpligting van het nakomen van tractaten te spreken en zich over het niet vervullen van dat van Villafranca te ergeren. De *bourgeoisie*, die geld verwierf, bootst tegenwoordig den *faubourg St. Germain* na, en even als een effectenmakelaar in Engeland, die zijn belang kent en orders wenscht te ontvangen, den schijn aanneemt van conservatief te zijn, nemen de burgers in Frankrijk thans het voorkomen en de gewoonten van den adel aan, opdat men gelooven zou dat zij er toe behooren. Wanneer men daarbij nog den invloed der geestelijkheid voegt, dan is het niet te verwonderen dat een groot gedeelte van het Fransche volk den afstand van Sardinie slechts eene tamelijke belooning acht, voor den bijstand aan koning-Victor Emanuel verleend in het openen van den weg tot verkrijging van Rome en Venetie, en indien Italie op dit oogenblik nieuwe hulp van Frankrijk verzocht, dan zou het (zegt de *Times*) voorzeker ondervinden dat de fransche natie met den geest van Shylock bezield was. Aangenomen dat deze beschouwing juist zou zijn, zou men daaruit het gevolg trekken dat indien Napoleon III het eiland Sardinie begeert, zijne politiek alsdan daarin gelegen ware, om in het opwerpen van belemmeringen het bezit van Rome en Venetie of door vertraging dezer kwestie, eene nieuwe gelegenheid te vinden tot interventie in Italie ten einde zich daarvoor te kunnen laten betalen.

INGEZONDEN.

DE VEESTAPEL EN DE GELD-CRISIS.

"'t goed beperkt, is eigendoms ondermijning."
A. THIERS.

Zeker was het den kolonist, den planter en vooral den veehouder alhier, aangenaam, dat het Bestuur den juisten maatregel nam, om het vroeger verbod tegen den uitvoer van Slagtvee, in te trekken.

Dat verbod streed niet alleen tegen de goede grondbeginselen der Staathuishoudkunde, het deed niet alleen den veestapel kwijnen, maar gedurende twintig jaren, dat het schadelijk werkend ingreep, bragt het groote nadeelen toe aan den volkplanter in het algemeen, aan de ingezetenen van *Coronie* en *Nickerie*, in het bijzonder. De belangrijke uitbreiding van de schapenkweek aldaar, werd door het verbod belemmerd en deze ging allengs achteruit, omdat den bezitter, de eenige goede gelegenheid tot verkoop, werd afgesneden.

Zonder nu nog aan te voeren, dat de *Veeteelt*, ten allernaauwste verbonden behoort te zijn met den *Landbouw*, zoo zoude, vooral met het oog op kolonisatien met Europeanen, in streken, zoo gunstig en gezond gelegen, en zoo bedroevend aan de woestheid eener wilde natuur teruggegeven, de schapenkweek een punt van het hoogste belang kunnen worden.

Ofschoon er nog veel gedaan zal moeten worden, vóór dat de Surinaamsche Veestapel, eenigzins bloeijende is te noemen, vooral veel om het ras te verbeteren, zoo is zeker ieder vee-houder dankbaar, voor het genomen besluit van onzen *Landvoogd*.

Bij de beschouwing dezer aangelegenheid, kwam als van zelve eene vraag in ons op: «Of er in onze kleine maatschappij ook nog andere verkeerde toestanden bestaan, welke dienen veranderd te worden?" en wij vonden er bij de honderde *één*, die ons trof: *één* die ons koloniaal huishouden tot in elk deeltje in verwarring brengt en langzaam aan tot armoede voert; namelijk de «GELD-BEWEGING."

GELD, is niet alleen de ziel, de kracht en de hefboom van iedere arbeids-taak, doch roept den Economist en Staathuishoudkundige voortdurend toe: *Ik arbeid niet voor mij zelven, maar voor het belang eener geheele maatschappij; ik breng overal zegen en geluk aan, waar men mij goed gebruikt, maar ik verniel en dood, waar men mijne schoone regten en bewegingen schendt en stoort*". Geld, is zelf *niet* te waarde, maar het vertegenwoordigt de waarde en heeft de magtige eigenschap eener eindelooze verwisseling. In een *Staat*, bij een koopman, of waar ook, mag die stoffelijke almagt nooit rusten, of de straf volgt terstond op den misslag, want dan verslindt zij zich zelve en hare waarde en ontaardt in het doel, waarvoor het bestaat, gelijk de ongeregelde stoffen in den *chaos*.

De duizendvoudige omzet van geld, is de noodzakelijke ademhaling in een Staat; die levenwekkende omzet te bevorderen is de pligt van elk goed Bestuur, haar te verstoren, is eene misdaad tegen het volksleven gepleegd.

Welnu, die misdaad, vindt alhier voortdurend door het slechte *crediet-stelsel* plaats. Het heeft het geld in zijne waarde en beweging, door eene doodende rust verlamd, — het kapitaal verminkt, — den arbeid vermoord en ons geheel koloniaal huishouden in de gevaarlijkste verwarring gebragt.

Is het Bestuur bekend met de kankerachtige gebreken daaromtrent?" Of is het Bestuur zoo afhankelijk van *hen*, die deze gebreken tot ons voeren, . ?

Welk een reuzen kapitaal zoude een Europeesch handelaar behoeven, wanneer hij dat, slechts *één-* of *tweemalen* 's jaars kon omzetten, om eene gebillijkte handelswinst te innen, en met elke markt te blijven concurreren? Alhier beschouwt de koopman, het welligt zeker als de allergunstigste gebeurtenis, wanneer *die* omzet, tweemalen 's jaars volkomen heeft plaats gevonden. De slechte betalingen nu, die onze handelaars, groot en klein drukken, eischen verhoogde prijzen, dooden de concurrentie, en verminderen het debiet; de handel is alhier eene loterij geworden, met al te veel *nieten*.

De hoofdkantoren alhier, van Eigenaars en Administrateuren, vooral de laatsten — hebben dat onbehoorlijk credietstelsel ingevoerd en het zoo ver gedreven, dat welhaast iedere inwoner, door gebrek aan geld, — (de betaling voor iederen arbeid in dit gewest, komt van die kantoren), *crediet* moest geven en *crediet* moest nemen. Het is niet alleen de groot handelaar die daardoor gedrukt werd, het was ook de *ambachtsman*, de *landbouwer*, de *dagglooner*, tot zelfs de *naaister* en de *waschvrouw* toe. Er werd geen arbeid volbragt, van welken aard ook, of het loon bleef nog eenigen tijd rustend weg; de prijs werd op iedere zaak verhoogd en drukte alleen op de midden klasse en minderen man, die niet in de gelegenheid waren, hunne levensbehoeften en materialen voor goedkoopen prijs uit Europa te laten komen; de *gulden* die zij dus voor hun arbeid verdienden, was in lange na geene waarde van 100 Nederlandsche centen, terwijl die waarde, de gelegenheid ontnomen was, zich tien, honderd, ja duizendmaal

in een jaar om te zetten.

De bedroevende beperkingen, uit dit credietstelsel geboren, omstrikten elke handeling, en *ieder* werd magteloos gekromd en te dikwijls tot ondergang gedoemd, door het doodend vonnis: «*Geen geld in kas.*" — een *gezegde*, bij bovengenoemde kantoren uitgevonden, dat later tot modespreuk onzer geheele bevolking is geworden.

De schok die zich door die uitspraak aanhoudend voordoet, trilt tot in de uiterste vertakkingen van het koloniale leven terug, hij verslindt veel tijd, ontzenuwt den arbeid, vermindert het vertrouwen en den moed, vernietigt het crediet in Europa, en maakt dit land ellendig, terwijl wij het kunnen zien hoe de armoede met een doodsteeken op het gelaat, aan die woningen aanklopt, waar geluk, voorspoed en zegen konden bestaan!

In deze dagen, is die ongunstige toestand ZEER VERERGERD; overal ontdekken wij stilstand en achteruitgang; — onze geheele kleine wereld, door de hoofdkantoren — reeds meermalen genoemd — daartoe genoodzaakt, roept: »*Er is geen geld in kas*" en die roep is geene onwaarheid, integendeel, eene groote menigte huisgezinnen, verkeeren, door de toongevers van deze modespreuk, in een volstrekt geldeloozen toestand.

Slechts eene zwakke strohalm blijft ons voor geheel zinken behoeden; het is het *Gouvernement*, de *Marine* en de *koopvaardijvloot*; wanneer deze hunne dagelijksche en maandelijksche betalingen en uitgaven doen, dan geeft die geldsademhaling, terstond weder eenig spoor van leven, al gelijkt dat leven dan ook op dat van een stervende — op denzelfden dag, dat die bronnen vloeijen, vliet als door een reuzenstroom gedreven, de hoeveelheid geld, door al de aderen van het volksleven voort, om, zonder eene seconde rust, in kalme trillingen, tot de hoofdbronnen terug te keeren.

Hoogstbelangrijke les; in dien geregelden omloop van geld gelegen! Wanneer aan het kantoor eens planters betalingen worden gedaan, dan stroomt het geld uit de kist in de handen van Directeurs, blankofficieren, bazen enz. doch ook dat geld gaat met de bliksemsnelheid eener telegrapische tijding onder de geheele bevolking rond om ook van daar in gezonde en regelmatige schokken, in kleine stroompjes tot de bron anders terug te vlieten.

Dien bronnen schijnen nu in dezen tijd voor een groot gedeelte opgedroogd te zijn. Wij vragen, of dat kan en mag zijn, en of men zich niet te *veel* verschuilt, achter «*de schaarschte van geld*?

Mag eene geheele bevolking daaraan opgeofferd worden? Zoude het gouvernement, indien er werkelijk door eene voortduring onzer geld crisis, eene uitputting in de koloniale kassen ontstond, ook die modespreuk der kantoren — mogen gebruiken, of zoude het zorgzaam en billijk maatregelen beramen, om de doodende schok der verstoring in onze maatschappij te voorkomen, door het verhandelen van *wissels* of *beleeningen*? wij gelooven zeker het laatste.

En heeft de Surinaamsche bevolking daarbij dan zoo veel verpligting aan die grondbezitters en fondshouders in Europa wonende, om ten voordeele dier heeren zulke zware offers te brengen?

Dat men den eigenaar en grondbezitter die onder ons leeft helpt en steunt is goed en billijk, is ten voordeele van de kolonie, maar dat wij de grootste opofferingen moeten doen voor *hen*, waarvoor *wij* moeten arbeiden, — voor wier goed en bezitting *wij* moeten waken, — voor wier bescherming op hun eigendom *wij* belastingen moeten betalen en *wij* de wapens moeten dragen, zonder dat zij voordeel aan onzen handel brengen en daarbij het arbeidsloon van den gedrukten kolonist vertragen en in waarde verminderen en hem daardoor ten ondergang voeren; is wat al te veel van den mensch gevergd, en toch, de goedaardige kolonist doet het; zonder morren!

Smeekten wij om hulp bij het Bestuur, in het belang der bevolking; het wees zeker op onze REGTEN en WETTEN, of op de nieuwe wet eener *rekbare* toekomst, maar, mogen wij niet voor waar aannemen, dat wij in het gezigt dier veilige haven (DE NIEUWE WET) reeds lang gestrand zullen zijn en vergaan wezen, vóór dat zij hare moederlijke armen voor ons opent, ten einde ons als lievelingen harer zorgen, koesterend aan het hart te drukken?

Het is dus slechts een wenk aan het Bestuur, hoe onze ellendige toestand is, want, wij weten het, dat ambtenaren, die een vast tractement hebben, hetwelk hoe groot of klein dan ook, geregeld wordt uitbetaald, zich gewoonlijk zoo weinig bemoeijen met den finantieelen volkstoestand, hetgeen toch bepaald een der belangrijkste bemoeijingen van een Staatsbestuur behoort te zijn. Die gedachteloosheid, was te dikwijls aan *Landvoogden* en *Administrateurs van Financien* eigen, of, zij waren misschien beschroomd, de sluijers op te ligten van zoo veel hartverscheurende gebeurtenissen, die alhier — al weer om dezelfde zoo dikwerf genoemde oorzaken — plaats vonden. Ja dekken wij de schande, die door de *agio* in deze Kolonie van af 1837—1845 plaats vond, sporen wij de algrijselijkheden niet na, die wij gezien hebben, noemen wij de namen niet op, der tot bedelaars gemaakte onnoozelen, directeuren, werksheden en kolonisten — hopen wij, dat die dagen niet weder komen, dat een beter begrip van *Staatshuishoudkunde* zich onder ons ontwikkele — dat het Bestuur dat aanmoedige en bescherme en vooral door krachtige maatregelen, zijne onpartijdigheid toont, zoo wel voor het belang van den *minsten Kolonist*, wiens arbeid ook kapitaal en rente is — als voor grondbezitters die in Europa leven.

W. E. H. WINKELS.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Anna Maria Henrietta*, kapt. Gellards, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Jonge Eduard*, kapt. Sikkens, adres bij J. M. Polak.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

Bij inschrijving verkocht:

Melassie. Den 2den dezer, van plant. *Bleijendaal*, p. m. 903 gallons à 23½ cent.

Suiker. Den 3den, van plant. *La Mastrouge*, 23 vaten à 8,12 cent.

De geannonceerde Suiker van plantaadjes *Zorg en Hoop* en *Bleijendaal*, is niet toegewezen.

Binnenlandsche Berigten.

Bij Gouvernements Resolutie van den 8n. Julij jl. No. 35, zijn aan Benjamin Nunes verleend Brieven van meerderjarig verklaring.

Aanzoek van Vrijgeving

Den 30sten Augustus 1861.

Van het slavenkind Tom, geboren in 1861, zoon van Albertina, bekend staande ten name van plant. Barbados, divisie Beneden Cottica.

Van de slavin Acoeba of Mijntje, geboren in 1807, wier moedersnaam onbekend is, toebehoorende aan M. Pringle

Van de slavin Sophie, geboren in 1842 dochter van Venus, en haren zoon Jacques Bernard, geboren in 1861, toebehooren de aan L. Mean.

Van het slavenkind Johanna Frederika, geboren in 1860, dochter van Marianne, toebehoorende aan C. de Jongh, nu boedel.

Transport.

Den 27 Augustus 1861. A. M. L. van Casteren Echtgenoot van F. Carstairs.

W. E. P. van Casteren Wed. J. J. Ooijkaas Jr.

Wed. G F. van Casteren qq C. F van Casteren, en

A. C. van Casteren, — aan M. C. Walther van het Huis en Erf en daaraan grenzend veterfpacht Erf aan da *groote Hofstraat*, N. W. La. A No. 265; O. W. La. B. No 163.

Paramaribo, den 28 *Augustus* 1851.

Den 2den September 1861 H. Bijlaart voor zich en C. R. Berner als gemagtigde van de Erven G. L. Röperhoff, aan H. Wright van den blooten grond *Saltzhalen* in de *Commetewane kreek*.

Paramaribo, den 2 *September* 1861.

Post-Kantoor.

De Mail-pakketten zullen op HEDEN den 4den September des middags ten 12 ure worden gesloten en verzonden per de *Vice Admiraal Rijk*.

Aanbesteding.

De Administrateur van Financien zal onder de nadere goedkeuring van den Heer Gouverneur dezer Kolonie aan den minst inschrijvende aanbesteden:

De levering der voor 's Gouvernements dienst benoodigde Voedings Artikelen voor militaire rantsoenen, enz, gedurende het 1e halfjaar 1862, op de voorwaarden liggende ter inzage bij de Administratie van Financien.

De bus der inschrijvings billetten ter Gouvernements-Secretarie zal geligt worden op Dingsdag den 10 September e. k., des voormiddags ten 9 ure.

Paramaribo, den 2 *September* 1861.

Advertentiën.

Over zes weken dag en datum nader te bepalen zal door en ten huize van den Vendumeester J. C. GOMPERTS worden verkocht:

Het HUIS en ERF staande op den hoek van de *Prince en groote dwarsstraten* bekend onder La. E No. 292.

( )

Sociëteit: DE VREDE.

Ter eere der verjaring van Z. K. H den KROONPRINS van Oranje zal op HEDEN in bovengemelde Sociëteit ILLUMINATIE plaats vinden.

Paramaribo, den 4 September 1861.

De Sociëteithouder,
P. A. BRUGGEMAN.

In *commissie* ontvangen.

Boonekamp
of
Maagbitter,

van H. UNDERBERG ALBRECHT, geoctroijeerde maker te *Rheinberg.*

Alsmede te bekomen.

Manden halve kruiken SELTSER-WATER, eerste kwal. *PATENT OLIE* à CONTANT *f* 6,50 per pul.

Bij
L. G. MALMBERG
( )

Te bekomen bij
MICHEL JUDA:

Keurige Dessins Neteldoek en Calico, Afgepaste Witte en Gekleurde Kleedjes, *Bajadères*, *Tarlatans*, Zijden en Wollen Schotsch, VICTORIA LAWN, GINGHAM. Meubel Chits, Wit Katoen, Prachtig Geborduurde Dames FOULARDS, KNOOPDOEKJES, Dames en Heeren NECKTIES [waaronder Zijden Kanten] een uitgezocht partijtje INZETSELS en RANDEN, MANTILLES en Dames PALETOTS, Handschoenen, Zijden, Batisten en Katoenen Zakdoeken, Chemisetten, Ondermouwen en Kraagjes, BOUQUETTEN, BAL en BRUIDSKRANSEN en PARURES, *Kapsels* en *Hoofdtooisels*, Heeren HEMDEN met fijn Linnen voorstukken. LINNEN BOORDJES, differente soorten Merino BORSTROKKEN, Fijn Gestreept *Brokengoed*, *Matten* en *Tapijten*. TAFELLAKENS, waaronder rijkversierde Antimacasgoed voor Tafeltjes, Stoelen en Kanape's, Lampkleedjes, Madras Doeken, *Messen Aanzetters.*

Voorts:

Blikjes *Eetwaren*.
Patent Olie,
Specerijen,

BIER in flesschen en kruiken, differente soorten WIJN, etc., etc., etc.

[ ]

Steeds verkrijgbaar bij
J. V. BOUGUENON,
à Contant:
Zeer goede kwaliteit
Bakkeljaauw,
a 4 cents per pond.
Haring en *Makreel* à *f* 10 per vat.
( )

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE